

ALKOHOLI- JA HUUMETUTKIMUS

Mitä uutta ”haitat muille” –näkökulma tuo alkoholi- ja huumeetutkimukseen?

Kotimaisessa ja kansainvälisessä alkoholitutkimuksessa on viime vuosina noussut yhä näkyvämmiin esille kysymys muille kuin käyttäjälle itselleen aiheutuvista alkoholihaitoista. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) julkaisi aiemmin tänä vuonna ajankohtaisen kirjan *Alkoholi- ja päihdehaitat läheisille, muille ihmisille ja yhteiskunnalle*. Kirjan toimituskuntaan ja kirjoittajiin kuuluu mm. Alkoholi- ja huumeetutkijain seuran edellinen puheenjohtaja, Katariina Warpenius.

Kirjan artikkeleissa käsitellään monipuolisesti alkoholin ja huumeiden käytöstä käyttäjän läheisille, muulle lähiympäristölle ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Haitat voivat vaihdella perheenjäsenten kokemista vakavista haitoista kuten väkivallasta lievempiin kuten julkisella paikalla koettuun häiritsevään käyttäytymiseen tai roskaamiseen. Muiden ihmisten kokemien haittojen lisäksi asiaa voidaan lähestyä koko yhteiskunnan näkökulmasta: päihteiden käyttö aiheuttaa kustannuksia ja kuormittaa palvelu- ja valvontajärjestelmää. Kirjassa myös pohditaan kiinnostavasti sitä, miksi ”haitat muille” –näkökulma on saanut odottaa tulemistaan eli miksi päihdetutkimuksessa on pitkään oltu kiinnostuneita lähinnä käyttäjälle itselleen aiheutuvista haitoista.

Alkoholi- ja huumeetutkijain seuran syksyn seminaari käsittelee kysymystä päihteiden käytön muille kuin käyttäjille itselleen aiheutuvista haitoista: Mitä uutta ”haitat muille” –näkökulma tuo alkoholi- ja huumeetutkimukseen? Millaisia muille ihmisille aiheutuvat haitat käytännössä ovat? Millaisia käsitteellisiä tai käytännöllisiä haasteita tähän näkökulmaan liittyy? Onko mahdollista nostaa esille muille aiheutuvia haittoja leimaamatta päihteiden käyttäjää?

Seminaarin ohjelma tarkempine tietoineen löytyy tämän jäsenkirjeen lopusta. Tervetuloa vaihtamaan ajatuksia ja keskustelemaan aiheesta!

JÄSENKIRJE

2/2013

Sisällys:

Hallitukselta

Uusi hallitus esittäytyy

Ilmestyneitä väitöskirjoja

Seminaari 25.9.

Haitat muille

**Alkoholi- ja
huumetutkijain
seura ry**

Finnish Society for Alcohol and
Drug Research

**Alkoholi- ja huumetutkijain
seuran hallitus:**

Jussi Perälä (pj)

jussi.perala@ehyt.fi

Sanna Kailanto (varapj)

sanna.kailanto[at]thl.fi

Marke Jääskeläinen (sihteeri)

sihteeri[at]ahts.fi

Anu Katainen

anu.h.katainen[at]helsinki.fi

Karoliina Karjalainen

karoliina.karjalainen[at]thl.fi

Anna Leppo

anna.leppo[at]helsinki.fi

Antti Maunu

antti.maunu[at]ehyt.fi

Riikka Perälä

riikka.perala[at]helsinki.fi

Anita Virta

anita.virta[at]oulu.fi

Yhteystiedot

Postiosoite:

c/o Marke Jääskeläinen
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30
00271 Helsinki

Puhelin:

029 524 6637

Internet:

www.ahts.fi

Jäsenmaksu

Eläkeläiset/opiskelijat 10 euroa,
muille 15 euroa. Maksetaan hen-
kilökohtaisen viitteen kanssa tilil-
le: SAMPO 800017 – 587950

**Ovatko yhteystietosi muuttu-
neet?**

Pyydämme ystävällisesti ilmoit-
tamaan posti- tai sähköpostiosoit-
teissa tapahtuneet muutokset seu-
ran sihteerille.

**Alkoholi- ja huumetutkijain seuran hallitus vuodelle
2013 esittäytyy**

Seuran sääntömääräisessä vuosikokouksessa 21.2.2013 valittiin
vuoden 2013 hallitus:

Seuran uusi puheenjohtaja, VTT Jussi Perälä työskentelee Eh-
käisevä päihdetyö EHYT ry:n asiantuntijana.

FT Sanna Kailanto toimii erikoistutkijana Terveyden ja hyvin-
voinnin laitoksessa (THL).

VTM Marke Jääskeläinen on Alkoholitutkimussäätiön tutkija.

VTT Anu Katainen työskentelee Helsingin yliopistossa tutkija-
tohtorina.

TtT Karoliina Karjalainen on Terveyden ja hyvinvoinnin lai-
toksen erikoistutkija.

VTT Anna Leppo työskentelee tutkijatohtorina Helsingin yli-
opistossa.

VTM Antti Maunu on EHYT ry:n erityissuunnittelija.

VTT Riikka Perälä työskentelee tutkijatohtorina Helsingin yli-
opistossa.

KTM Anita Virta tekee väitöskirjaa Oulun yliopistossa.

Ilmestyneitä väitöskirjoja

TtM Hanna Samposalo väitteli Tampereen yliopiston lääketie-
teellisessä tiedekunnassa 26.4.2013 aiheesta ”Juomatapojen yh-
teys alkoholihaittoihin ja riskikäyttäytymiseen 14–16-vuotiailla
nuorilla”. Väitöskirja on elektroninen julkaisu ja luettavissa
osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9091-0>.

VTM Janne Härkönen väitteli 3.5.2013 Helsingin yliopiston
valtiotieteellisessä tiedekunnassa aiheesta ”Not a wet generati-
on but a wet nation. The dynamics of change and stasis in Finn-
ish drinking culture from 1968–2008”. Väitöskirja on elektro-
ninen julkaisu ja luettavissa osoitteessa

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-872-8>

ALKOHOLI- JA HUUMETUTKIJAIN SEURAN SEMINAARI

Keskiviikkona 25.9.2013, kello 13.00–16.00
Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, sali 505 (5. krs.), Kruununhaka

Mitä uutta ”haitat muille” –näkökulma tuo alkoholi- ja huumetutkimukseen?

13.00–13.05	Seminaarin avaus seminaarin koordinaattori Anna Leppo ; Helsingin yliopisto
13.05–13.40	”Alkoholihaitat muille” – Tutkimuksen näkökulmia, käsitteitä ja haasteita Katariina Warpenius ; Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
13.40–14.15	Lapset päihdeperheissä Marja Holmila ; Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
14.15–14.45	Kahvitauko
14.45–15.15	Sikiölle ja lapselle aiheutuvat terveysriskit – huomioita päihdeäitien pakkohoitoa koskevasta keskustelusta Anna Leppo ; Helsingin yliopisto
15.15–15.45	Huumeiden käytön haitat muille ihmisille – internetkyselyn haasteita ja tuloksia Marke Jääskeläinen ; Alkoholitutkimussäätiö
15.45–16.00	Loppukeskustelu

Ilmoittautumiset pe 20.9.2013 mennessä sähköpostitse: sihteeri@ahts.fi.

Ilmoitathan ma 23.9.2013 mennessä, jos et pääsekään osallistumaan seminaariin. Perumatta jättäneiltä joudumme perimään maksun seminaarijärjestelyistä.

Seminaari on seuran jäsenille, opiskelijoille ja toimittajille maksuton. Muille seminaarimaksu on 15 euroa. Mainitsethan jäsenyydestäsi ilmoittautumisen yhteydessä.

Seuran jäseneksi voi hakea ilmoittautumalla sähköpostitse: sihteeri@ahts.fi. Seuran jäsenmaksu on 15 euroa, eläkeläiset/opiskelijat 10 euroa.

Tervetuloa!